
Strategiplan 2023-2026

Innholdsfortegnelse:

1. Forord
2. 2.1 Presentasjon av barnehagen
- 2.2 Kontaktinformasjon
3. 3.1 Barnehagens samfunnsmandat
- 3.2 Hovedmål
- 3.3 Kvalitetsmål
4. Verdier og pedagogisk grunnsyn
5. 5.1 Personalgruppa
- 5.2 Personalsamarbeid
6. Bærekraftig utvikling
7. Livsmestring og helse
8. Omsorg, lek, læring og danning
9. 9.1 Våre arbeidsmetoder
- 9.2 Årsinnhold
10. Fagområdene, Rammeplanen
11. Barns medvirkning
12. Foreldresamarbeid
13. 13.1 Tilvenning oppstart.
- 13.2 Overgang innad i barnehagen.
14. Overgang barnehage - skole

1. Forord:

Velkommen til Reinsholm barnehage. Vår strategiplan bygger på Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, som er en forskrift som er fastsatt av kunnskap departementet. Rammeplan for barnehager fastsetter hva som er barnehagens samfunns-

mandat og hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygges på.

Strategiplanen skal være retningsgivende for det pedagogiske arbeid i barnehagen, og skal være et hjelpemiddel for personalet og foreldrene.

Strategiplanen skal for oss ansatte lages for å gi et godt kvalitativt verktøy om synliggjør vårt arbeid og hva som er viktig for å skape en god, trygg og forutsigbar hverdag for barn, foreldre og personal.

Vi tar forbehold om at det kan skje endringer i strategiplanen hvis det vil skje noen vesentlige endringer i planverk og styringsforskrifter underveis i virksomhetsperiode.

Virksomhetsplan ble fastsatt i samarbeidsutvalget: desember 2023

Strategiplanen skal:

- ✓ beskrive hvordan vi skal jobbe med omsorg, leik, læring og danning og progresjon i dette arbeidet.
- ✓ Beskrive hvordan barn og foreldres medvirkning bringes inn i planleggingsarbeidet.
- ✓ Beskrive hvordan vi vurderer vårt pedagogiske arbeid
- ✓ Beskrive hvordan vi jobber med tilvenning
- ✓ Beskrive samarbeidet og sammenhengen med skolen
- ✓ Beskrive progresjonsplanen vår i forhold til fagområdene
- ✓ Beskrive innholdet på avdelingene med progresjon

Denne strategiplanen er utarbeidet av ansatte ved Reinsholm barnehage, vi har jobbet i mange ulike prosesser på planleggingsdager, fagteam og personalmøter. I tillegg gir barnehagen ut årsplan hver høst som bygger på denne strategiplanen, månedsplaner og månedsbrev på IST som er vår digitale kommunikasjonsplattform.

2.1 Presentasjon av barnehagen.

Reinsholm barnehage er en kommunal barnehage som ligger i sentrum av Verdal. Vi flyttet inn i våre nybygde lokaler i 2008. Reinsholm barnehage er en barnehage med flere nasjonaliteter representert både i barnegruppa og personalgruppa. Vi har også en god fordeling av menn og kvinner med god kompetanse på barns utvikling og læring.

Utelekeplassen er renovert høsten 2018 med nytt leikeapparat og hinderløype. Åpningstiden vår er fra 6.30 – 16.15 og det er i gjennomsnitt i løpet av året rundt 70 barn som har barnehageplass hos oss.

Vi organiserer barnegruppene litt ulikt hvert år. Oppsett av infrastruktur innad i barnegrupper og organisering av rutiner/rytme vil variere etter barnegrupper som kommer til oss. Informasjon blir gitt i forkant av nytt barnehageår.

Dette gjør vi i hovedsak for at barna skal få et bedre tilrettelagt pedagogisk tilbud, vi ønsker at barna skal være i faste grupper for lettere å knytte vennskap, og at familier kan bli bedre kjent. Når det gjelder utelek har vi i tillegg til utelekeplassen flere friluftsområder i gangavstand som vi bruker, og vi bruker buss til litt lengre turer.

Fra høsten 2023 signerte vi en ny fire års periode som studentbarnehage for høyskolen i Nord-Trøndelag, Nord. Dette vil være en avtale som er med på å skape god utvikling og endring, samtidig som vi gjennom besøk av studenter får mer bevisst kvalitet i vårt arbeid for barnas beste.

Barnehagen har et godt samarbeid med elever som går på Verdal videregående skole i helse og sosialfag, og barne- og ungdomsarbeiderfaget. Ungdommene kommer på praksisdager hos oss og våre fagarbeidere er veiledere på veien mot fagbrev.

Vi er en barnehage som vektlegger mangfoldet hos oss på Reinsholm barnehage. Barnehagen vår har et kulturelt mangfold vi er stolte av. Å være i et mangfold gir oss erfaringer i å akseptere ulikheter og lære av hverandre. Dette er med på å skape toleranse, likeverd og solidaritet. Dette er viktige verdier vi verdsetter i en dannelsesprosess for å være en borger i samfunnet. Vi har derfor også et godt samarbeid med Møllegata som har voksenopplæring i norsk. Vi mener våre barn og ansatte blir styrket i møter preget av respekt, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet som er en del av en dannelsesprosess.

Vi vil presisere at alle instanser som kommer utenfra skal signere lov om taushetsplikt.

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, har barnehagen et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Dette sikrer foreldremedvirkning i barnehagens samlende virksomhet. Foreldrerådet avgjøres ved valg med alle foreldre for ett år av gangen.

2.2 Kontaktopplysninger

Mail barnehagen: Reinsholm.barnehage@verdal.kommune.no

Mail styrer: eline.marthinsen@verdal.kommune.no

Telefon styrers kontor: 40430570

Barnehagens kontor: 40430569

Jupiter:40430568/40430565

Uranus:40430559

Pluto:40030219

Neptun:40430558

Vi har side på facebook besøk oss gjerne der

Vi har også informasjon om barnehagen på Verdal kommune sine hjemmesider.

3.1 Barnehagens samfunnsmandat

«Barnehagen skal i samarbeid med hjemmet ivareta barns behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. (Barnehageloven § 1. Formål)

Vårt mål er å skape en hverdag der barna har stor innflytelse og medbestemmelse, der deres stemmer blir hørt og respektert, der personalet og foreldrene samarbeider til det beste for barna i trygge, kjærlige og omsorgsfulle omgivelser.

Barnehagen skal støtte og ta hensyn til det enkelte barn, samtidig som hensynet til fellesskapet ivaretas.

Det kulturelle mangfoldet skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal støtte barn ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.

I Reinsholm barnehage jobber vi ut ifra Rammeplan for barnehagen, der vi legger spesielt vekt på de sju fagområdene. Vi setter mål fra fagområdene for hver måned.

Leken er barnas kultur. Vi tar barns lek på alvor, fordi dette er læring på barnas premisser. Leken er barndommens pensum. Hvis vi møter barna på deres nivå, vil vi oppnå et miljø, hvor alle har en betydning og tilhørighet. Gjennom dette opplever barnet demokrati i hverdagen. Å bruke barnas lek som utgangspunkt i læringsprosesser, er det samme som at barnet er medvirkende i sin hverdag. Ved å observere leken, får vi et innsyn i barnas kultur.

Læring skjer på ulike arenaer gjennom hele livet. Vi i Reinsholm barnehage er opptatt av at det skal skje en læring gjennom her- og nå situasjoner, og gjennom hverdagssituasjonene.

Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet. Det kommer til uttrykk når barn leker og lærer i stell, måltider og påkledning. Barnehagen har som oppgave å gi nærhet, varme og innlevelse til barnet. Videre skal vi hjelpe, trøste, støtte og gi anerkjennelse og bekreftelse når ditt barn trenger det.

Satsningsområdet er språk. Det betyr at det er dette området vi satser ekstra på da språk er grunnleggende for barns helhetlige utvikling. Hver avdeling vil jobbe ulikt med satsningsområdet ut fra barnegruppas behov. Hele personalgruppa skal jobbe med utvikling av språk slik at vi har de samme forutsetningene for å jobbe godt med dette.

Reinsholm barnehage er for oss en barnehage som:

- ✓ Har et helhetlig syn på utvikling gjennom omsorg, leik, danning og læring på barnehagevis. Vi mener med det at i barnehagen skal barna utvikle seg gjennom gode aktiviteter, leik og samspill med andre barn og voksne. Vi skal ikke drive formidlingspedagogikk, men vi skal undre oss, undersøke og forske, finne ut av ting og lære sammen. De voksne planlegger, men planer må være fleksible i forhold til barnas behov og interesser. Sosial og emosjonell kompetanse er førsteprioritet da dette er grunnlaget for læring på andre områder. Dette henger nært sammen med vår satsing på språk og leik.
- ✓ Skal fremme vennskap og fellesskap. Vi skal lage gode miljø og fellesopplevelser for barna, voksne skal være nært for å følge med på hva som skjer for å unngå uheldige situasjoner og mobbing.
- ✓ Skal jobbe godt med kommunikasjon og språk. Vi jobber blant annet ut fra et forskningsbasert opplegg som heter språkløyper. Alle ansatte har gjennom dette fått kompetanseheving på språk og jobber i tråd med dette
- ✓ Jobber godt med leik. Vi skal gi leiken stor plass i barnehagehverdagen og de voksnes rolle i leiken er avklart. Vi skal ha mange typer leik i barnehagen vår, men hovedfokus er barnestyrt leik.
- ✓ Har et kompetent personale med fokus på kvalitet. Vi har fokus på kompetanse og veiledning og å ansette dyktige medarbeidere med riktig kompetanse.
- ✓ Samarbeider godt med foreldrene. Avklare forventninger og gi god informasjon i starten. Ha god kontakt daglig og gi og ta imot relevant informasjon. Ha gode rutiner

for samarbeid eks. samarbeidsutvalget og jobbe sammen for å bedre og utvikle barnehagens kvalitet.

3.2 Vår hovedmålsetting

Vi skal skape et læringsmiljø preget av trivsel og livsglede, samt fremme positive samhandlinger med andre barn og voksne.

Vi skal bygge vår praksis på forskningsbasert teori og bruke våre erfaringer.

Trygghetssirkelen og relasjon- og tilknytningsteori er sentrale teorier for oss. Vi skal jobbe for å bygge gode relasjoner mellom barn – voksen, barn – barn og voksne – voksne. Teorier om barns utvikling der vi tenker at barnet utvikles i et samspill med andre og miljøet er vårt teoretiske grunnlag. På fagspråket kalles dette det sosiokulturelle perspektivet der vi mener at god læring skjer gjennom bruk av språk og deltakelse i sosial praksis. Forskning viser at en høykvalitetsbarnehage med god kvalitet for barn vil si at barna har gode relasjoner til andre barn og til de voksne.

3.4 Kvalitetsmål

- Barna skal trives og føle trygghet og mestring
- Barna skal møte gode voksne som jobber for å skape gode relasjoner med barna
- Barna skal få et allsidig og variert barnehagetilbud tilrettelagt etter alder og utviklingsnivå med bakgrunn i progresjonsplanen.
- Barnehagen skal sammen med foreldre skape et godt samarbeid til barnets beste
- De ansatte jobber etter våre bestemmelser for hvordan voksenrollen skal være
- Alle vedtatte planer og arbeidsmetoder skal følges. Fleksibilitet innenfor rammer er ok.
- Foreldre skal få god og nok informasjon om barnets utvikling og det pedagogiske arbeidet på den enkelte avdeling
- Dette vurderes fortløpende ved observasjon av barn, barnesamtaler, foreldresamtaler, direkte tilbakemeldinger og brukerundersøkelsen

4. Verdier og pedagogiske grunnsyn.

Verdal kommunes verdier og dermed også våre verdier er lojalitet, ærlighet og respekt. Alt vi gjør skal preges av at vi har disse verdiene i oss. Vi har konkretisert hva verdiene betyr for oss i interne dokument.

Vårt pedagogiske grunnsyn er at vi skal ha respekt for alle barn, vi skal lytte til dem, ta dem på alvor og være anerkjennende. Da skaper vi gode relasjoner og trygghet. Barndommen har en egenverdi som vi skal bidra til å gjøre best mulig. De skal få utfordringer etter alder og utviklingsnivå, og de skal være i et miljø som er preget av respekt og toleranse. Hvert barn skal få utvikle seg i sitt eget tempo og ut fra sine egne forutsetninger. Vi voksne skal være trygge, tydelige og gode voksne for barna.

Åpen – trygg – modig

Åpen for oss på Reinsholm:

Åpen i kommunikasjon med hverandre

Åpen for ulikheter

Åpen for å se muligheter

Åpen for endring

Åpenhet for nye ting

Åpen for å si egne mening og høre på andres

Trygg for oss på Reinsholm:

Trygg i fellesskapet

Trygg til å bidra

Trygg til å tørre å si fra konstruktivt

Trygg i møte med foreldre

Skape trygge foreldre

Trygg på egen kunnskap/kompetanse

Trygg til å feile

Trygge barn i barnehagen både fysisk og emosjonelt.

Modig for oss på Reinsholm:

Modig til å si fra om vanskelige ting

Modig i å ta avgjørelser

Modig som barnas talsperson

Modig til å ta sjanser

Pedagogisk

grunnsyn:

Vårt pedagogiske grunnsyn bygger på at vi skal være åpen for at barn, ansatte og voksne er forskjellige. Vi skal være en trygg havn for både barn, foreldre og kollegaer, og ta i bruk vår kompetanse knyttet til trygghets sirkelen. Vi ønsker at barna skal bli så trygge og modige til å ta egne valg for seg selv. Ansatte skal være åpen for å ta imot barns ønsker, tanker og meninger.

5.1 Personalgruppa

Vi følger lovfestet pedagognorm og bemanningsnorm. Hver avdeling har en pedagogisk leder som har ansvar for innholdet på avdelingen i samarbeid med øvrige ansatte. De kan være

barnehagelærere, fagarbeidere og assistenter. Spesialpedagogen, som er underlagt virksomhetsleder, har ansvar for den spesialpedagogiske hjelpen som noen enkeltbarn har krav på. Samt er spesialpedagog inne å veileder personal på gruppetilbudet.

De pedagogiske lederne, barnehagelærerne og styrer har barnehagelærerutdanning og de fleste har ulike videreutdanninger. I tillegg har vi barne- og ungdomsarbeidere, assistenter, renholdere og merkantil ansatt. Til sammen er vi rundt 25 personer. Personalgruppa består av både kvinner og menn, unge og mer voksne og vi har flere nasjonaliteter representert i personalgruppa. Vi har bred kompetanse på mange fagfelt, de fleste har også erfaringer fra andre barnehager og noen fra andre yrker. Vi prøver så langt det er mulig å ha stabilitet på avdelingene når det gjelder ansatte. Vi rullerer ikke på personalet bare for å rullere, det er alltid en grunn for at vi må flytte på ansatte midt i året. Det kan være sykemeldinger, ressursbehov, kompetanse og permisjoner.

5.2 Personalsamarbeid

Målet er at personalgruppa jobber godt og trives sammen. Vi tror at barna også trives bedre når de voksne i barnehagen har det bra på jobb. Vi er også bevisste på at vi skal være gode rollemodeller for barna.

Vi skal respektere hverandre, rose hverandre og hjelpe hverandre.

Vi skal ta opp saker med den det gjelder.

Alle må være innstilt på å samarbeide, og jobbe på tvers av avdelinger.

Vi skal ha god kommunikasjon, være medmennesker og være løsningsorientert

Vi jobber i ulike team der alle skal bidra.

Vi jobber godt med arbeidsmiljø, det er alles ansvar

Vi lærer og utvikler oss. Jevnlige evalueringer av praksis er vesentlig.

RAUS er stikkordet for hva som er viktig for oss i arbeidsmiljøet. **Respekt-Relasjon-**

Anerkjennelse-Ansvar-Utvikling-Smil-Samhandling

6. Bærekraftig utvikling.

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn. Vi ønsker også å ha yrkesfokus, at det finnes mange valg for hva man kan bli og ulike måter å bidra i

samfunnet på der alle er like mye verd. Vi ønsker å skape motvekt og refleksjoner rundt det materialistiske samfunnet. Sette fokus på hva som er viktige verdier i livet. Vi skal bidra til miljøbevissthet og til at barn forstår at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden. Vi skal lære om kildesortering, gjenbruk, snakke om matsvinn, miljøperspektiv når det gjelder trafikk, bruk og behandling av plast med mer. Barna skal lære om gode råvarer, helst kortreist og at maten lages fra bunnen. Det skal være sunt og godt og vi skal lære om hvor maten kommer fra. Vi har en egen matplan som sikrer et kosthold etter de anbefalte retningslinjene og gjør det enklere å planlegge innkjøp og minske matsvinn.

I 2019 ble vi en del av HOPP prosjektet i Verdal kommune. EØS-prosjektet «Helsefremmende livsstil for barn og unge i Verdal kommune» er et samarbeidsprosjekt mellom Polen og Verdal.

I Verdal kommune har det blitt jobbet med fysisk aktivitet og kosthold i barnehagene i året som har gått, og nå skal dette arbeidet videreføres inn i skole og SFO. En annen del av prosjektet omhandler mental helse og lavterskeltilbud til ungdom. Her er hovedmålet er å utjevne sosiale ulikheter for barn og unge. Ved å invitere barna inn i kunnskap og tilbud om fysisk aktivitet og kosthold er ønsket en tidlig innsats rettet mot barnehagebarn.

7. Livsmestring og helse.

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Vi voksne er tilstedeværende, har god relasjonskompetanse, og har ansvaret for de gode relasjonene til barna. Vi skal sørge for at barna får de grunnleggende behov dekket når det gjelder søvn, mat og omsorg. Vi skal legge til rette for lek og vennskap, at hvert barn blir sett, legge til rette for fysisk aktivitet, ha rutiner for å motarbeide mobbing, ha variasjon og bevissthet rundt aktiviteter. Vi har tema om kroppen hvert år. 5 åringen og gode og vonde hemmeligheter er fast tema i DINO skolen for de største hvert år. Vi må lære barn at de bestemmer over egen kropp og skal sette grenser for seg selv og andre. Vi jobber for å motvirke vold og seksuelle overgrep mot barna, der også barns seksuelle helse er tema.

Vår jobbing for å forebygge mobbing er at de voksne må være i forkant, observere, vær observante på sårbarhetsfaktorer til de ulike barna, bevisstgjøring om hva mobbing er, konsekvenser av handlinger, ta opp i samlingsstund, det samme må gjelde for alle, bruke rollespill, handlingsplan mot mobbing brukes aktivt. God dialog med foreldrene. Dino skole for de største er forebyggende ifht mobbing. Ved uønska hendelser rundt enkeltbarn følges

dette opp med barnesamtaler og foreldresamtaler. Normalisere at det er mange måter å leve på.

§ 41. Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

(Lov om barnehager, kap. 8 Psykososial barnehagemiljø)

8. Omsorg og leik, læring og danning.

Disse områdene er en del av alt vi gjør hele tiden i barnehagen og går om hverandre.

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Vi skal ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile. Omsorg gjennomsyrrer alt vi gjør gjennom dagen. Dette gjør vi ved først å legge stor vekt på tilvenningsperioden der vi har faste rutiner for å få en god start for både barn og voksne. Vi har fokus på relasjonsbygging, å bli godt kjent og dermed forstå barnet. Vi ser på hvert barn som unikt og vi vil bygge opp under hvert barns utvikling på ulike områder. Barn er ulike og har ulike behov. Vi må kjenne barnet godt for å greie å imøtekomme disse ulike behovene. Vi benytter oss av mulighetene vi har til samspill med barnet i løpet av dagen, i stellesituasjon, måltid, legging, påkledning, leik og aktiviteter. For oss er god omsorg å bry seg om hvert enkelt barn og å jobbe for at barnet har det bra. Ny forskning på tilknytningsteori viser at gode, kompetente voksne som er i stand til å skape gode relasjoner til barna er vesentlig for barnas trivsel og trygghet. Tilknytning kan vi beskrive som et psykologisk bånd mellom barnet og den voksne, og barn kan knytte seg til flere voksne. Vi skal også verdsette barnas egne omsorgshandlinger for andre barn og voksne. På Reinsholm barnehage skal hvert enkelt barn bli møtt på en vennlig måte, bli sett, hørt, tatt vare på og føle seg trygg. Vi ønsker å motvirke veldig slitne, urolige og stressede barn. Noen ganger har barna behov for ro og hvile. Vi skal roe ned i samlinger og rundt måltider. Vi skal ha gode rutiner gjennom dagen, lese bøker i sofaen, små hvilestunder. Legge til rette for individuelle behov, bruke rolig musikk, lytte og dempet belysning. Barn som sover, skal få god og nok søvn.

Danning skjer gjennom samspill med andre. Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Gjennom danningprosessen lærer barn å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg til omverdenen og se seg selv som en del av en større sammenheng. Vi jobber for at barna skal oppleve gode samspillsituasjoner i lek, måltid, påkledning, aktiviteter og ulike samlinger. I Dino skolen for de største snakker vi om følelser og hvordan vi skal snakke sammen. Vi lærer å være gode venner, samarbeide, problemløsning, hjelpe, dele og vente på tur. Vi ønsker også å bidra til robuste barn, med det mener vi at barn lærer og tåler at livet også kan inneholde motgang.

Læring.

Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer. Læring skjer best i situasjoner der barna er trygge på både de voksne og de andre barna. Vi skal lage trygge forutsigbare rammer for å oppnå best mulig læring. For oss på Reinsholm betyr læring å gi kunnskap om og å gi kjennskap og erfaringer. Vi jobber med læring hele dagen både under påkledning, måltid, lek, tilrettelagte aktiviteter, Dino skole, språkgrupper og samlingsstunder. Vi ønsker å gi barna anledning til å undre seg og å reflektere over ulike ting. Det er også vesentlig at vi skal prioritere det barna er opptatt av. Rammeplanen gir oss mål for de ulike fagområdene som vi forholder oss til.

Leik

Lek er et av våre satsningsområder og leiken foregår på mange ulike måter og på mange ulike steder. Leiken skal ha stor plass i barnehagen både ute og inne. Leik har en egenverdi og er viktig for alle sider ved barns utvikling og derfor prioriterer vi leiken høyt. Vi har respekt for og verner om barnas frie leik. Voksne tilrettelegger, observerer, deltar og veileder barna i leiken. Vi prøver å gi rom for at barna skal få leke ferdig, vi prøver også å skape leik og å gi inspirasjon til videreutvikling av leiken. Barn bearbeider både inntrykk og følelser gjennom leiken. Vi syns det er viktig at barna får utfolde seg kreativt i leik. Vi veileder barna i leik hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre. Vi skal praktisere mange typer leik, men mest barnestyrt leik der vi voksne følger barnas initiativ.

Språk

Vi tenker at å mestre språk er en grunnleggende ferdighet. Vi har mange typer språk, både det verbale, det skriftlige og det kroppslige. Vår satsning på språk er at vi er bevisste på dette hele tiden. Barna skal bli «badet i språk», bli utsatt for språk fra de kommer til de blir hentet. Vi kommenterer og beskriver alt vi gjør, og beskrivende kommentarer er en del av vårt coachingsverktøy. Barna møter ulikt språk fordi det er mange ulike ansatte. Vi bruker språk aktivt gjennom hele barnehagedagen, snakker med barna om det som interesserer dem, stiller åpne spørsmål, prøver å forstå barnas uttrykk, tar barna på alvor, og vi bruker korrekte ord og uttale der vi bruker «hele» språket og ikke forenkler språket.

Vi skal videreføre og videreutvikle det pedagogiske verktøyet språkløyper. Vi jobber med dialog og samspill, bøker og ulike typer å lese og jobbe med en bok på, lytting, musikk, gruppedeling – språkgrupper og lekegrupper, vi planlegger og evaluere felles strategier. Barn som har utfordringer med språk skal vi tilrettelegge ekstra for slik at de får tidlig og god hjelp. De minoritetsspråklige barna skal vi også jobbe ekstra med ved å ha egne språkgrupper. De skal lære både morsmålet sitt og norsk.

9.1 Vår metodikk/ våre arbeidsmetoder.

Vi bygger vår praksis på erfaringsbasert og forskningsbasert kunnskap. Alle avdelingene deler barnegruppene i mindre grupper etter behov. Vi har flere faste temauker gjennom året og vi jobber tverrfaglig med alle fagområdene hele året.

Entreprenørskap er vår arbeidsmetode og metodikken vi jobber ut fra. Med entreprenørskap mener vi at barna skal lære å samarbeide, være kreative, være nytenkende, tørre å utforske, stille «kritiske» spørsmål, finne ulike løsninger på utfordringer. De skal være med på praktiske ting som for eksempel å sette på plass melk og matvarer, våronn ute, dekke bord, lage mat, rydde, høste ting, planlegge ulike ting som turmål og aktiviteter og utforske samfunnet og yrkeslivet rundt oss.

De Utrolige Årene (DUÅ) er en felles satsning for alle skoler og barnehager i Verdal. DUÅ er et verktøy der voksenrollen er sentral. Vi jobber mye med relasjonsbygging, og at de voksne skal være gode rollemodeller. Ros og oppmuntring, proaktive voksne, coaching og

problemløsning er de verktøyene vi benytter mest. Vi har laget egen beskrivelse på hvordan voksenrollen på Reinsholm skal være.

9.2 Innhold på hver avdeling hvert år i grove trekk:

<p>Felles:</p> <p>Språkarbeid.</p> <p>Musikk og sang, dans og drama.</p> <p>Uteliv, fysisk aktivitet og kosthold.</p> <p>Vømmøldag.</p> <p>Besteforeldrekaffe og foreldrekaffe</p> <p>Forutaksjonen.</p> <p>Turer i nærmiljøet. Fast turdag fra 3 år.</p> <p>Prosjektarbeid.</p> <p><u>Spesielle uker i løpet av året:</u></p> <p>Alarmuke i september. Fokus på brannvern, førstehjelp og politi.</p> <p>Brannbamsen Bjørnis.</p> <p>Flerkulturell uke/Forut- oktober. Fokus på det flerkulturelle, de største har arrangement med innsamling til FORUT aksjonen.</p> <p>Karneval- februar.</p> <p>Vinterfestival.</p> <p>Eventyruke.</p> <p>Vømmøldag.</p> <p>Sommerfest.</p>				
1-2	2-3	3-4	4-5	5-6
<p>Trygghet, relasjoner og tilknytning er det viktigste– barnas grunnleggende behov, omsorg og lek.</p> <p>Noe temabasert jobbing med årstider og høytider, kroppen</p> <p>Boka mi</p>	<p>Lære om meg selv og ulike kroppsdelar.</p> <p>Trafikk og trafikkbildet på gåturer</p> <p>Temabasert jobbing med årstider og høytider i samarbeid med foreldre</p>	<p>Meg selv og familien min</p> <p>Temabasert jobbing med årstider og høytider som er aktuelle</p> <p>Kirkebesøk</p> <p>Kroppen og meg selv</p> <p>Trafikk</p>	<p>lære om politi</p> <p>Barnas restaurant</p> <p>Temabasert jobbing med årstider og høytider, markere/snakke om religioner som er på avd. i samarbeid med foreldre.</p> <p>kirkebesøk</p>	<p>Brannvern politi og førstehjelp, Forut-innsamling og barns rettigheter, arrangement</p> <p>Temabasert jobbing med årstider og høytider/høytidskalender, markere/snakke om religioner som er på avd. i samarbeid med foreldre.</p>

			Kroppen min og barns seksuelle helse Ansvar for Samefolkets dag Meg selv og våre familier Uteliv, noen bussturer trafikk Barns rettigheter	Kroppen min, barns seksuelle helse. Gode og vonde hemmeligheter Skrivedans Dinokole. Bussturer Trafikk Svømming Avslutningstur
--	--	--	--	---

Vi har noen uker i året der hele barnehagen jobber under ulike tema.

10. Fagområdene med progresjonsplan som viser hvordan hver avdeling jobber med alle fagområdene.

Antall, rom og form.

Felles: Dagtavle, opprop, Telling, rim og regler Sortering/rydding/telling Digitale verktøy Konstruksjonsleik Puslespill, brettspill Turer, benevne former vi ser, sortere ting vi finner. Bruk i hverdagen, telle barn, kopper, Vise symboler Finne barnets interesse og finne ting der, det kan være flere veier til samme læring, gi de metoder for læring, mulighet til å tenke kreativt Lotto, spill (bussen på Mattesenteret), kortspill, bevist jobbing med dette fagområdet Sortering, klassifisering, former, begreper, størst, minst, ved siden av, nest først, mellom Ola og Lise, parkobling – kopp, fat og kniv Ta med barna på praktiske ting, en hjelper som dekker bord etc, finne tid til det i en travel hverdag, måle opp til brødbaking Digitale verktøy, Magneter, romorientering Argumentasjon, eks påkledning, truse først				
1-2	2-3	3-4	4-5	5-6

Benevning i leiken, bruke begrep større enn, mindre enn og lignende Bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelsen Puttekasen	Matematisk materiell Puttekasen Perling Tidsbegrep	Matematisk materiell Størrelser og former Turbingo med antall, rom og form Bordekkingsparkobling Temperaturmåling, tabell og statistikk Tidsbegrep Logisk tenkingrekkefølge eks påkledning	Matematisk materiell Perling Størrelser og former Turbingo med antall, rom og form Barnas restaurant-antall og målinger Bordekkingsparkobling Butikklek Temperaturmåling, tabell og statistikk Tidsbegrep logisk tenkingrekkefølge eks påkledning	Logisk tenkingrekkefølge Matematisk materiell Besøke mattesentret telleliste Perling Størrelser og former Butikklek Bordekkingsparkobling. Formjakt på tur, turbingo med antall, rom og form Temperaturmåling, tabell og statistikk Tidsbegrep Verdensrommet
---	---	--	---	---

Nærmiljø og samfunn

Felles: Turer i nærmiljøet Nødetatene Samefolkets dag Alarmuke 17. mai Samefolkets dag Forut Tema vømmøl Tradisjonelle eventyr, sanger, sagn, gjerne lokalt fra verdal. Samarbeid med nærmiljøet, bibliotek, NORD, butikker Mangfoldsplakat Bruke nærmiljøet, VBB, Tarkus – trafiksikkerhet Ungt entreprenørskap - yrker, oppsøke firma og se hva de holder på med, se hva foreldrene jobber med, kanskje vi kan besøke dem, få med utstyr fra firmaer inn på avdeling Lekser/oppgaver, hva jobber dine foreldre med – til neste dag Språk, samtaler rundt jobben, hvor er arbeidsplassen? Når mamma og pappa er på jobb – hva betyr det?
--

Stiklestad, mer enn avslutningstur, historie, Verdalsangen
 Turmål - 10 på topp i sentrum, Mekken, Moparken, stolpejakt
 Kart, geografi, oversikt
 Demokrati, besøke rådhus, ordfører
 Eks. Dykkere har med sjøstjerner
 Stadion og spille fotball
 Bedre planlegging av turer i forkant, skape turglede
 Barnas trafikkklubb – bruke nettressursen aktivt

1-2	2-3	3-4	4-5	5-6
Turer i nærmiljøet Familien min	Turer i nærmiljøet alarmuke, Familien min	Samarbeid med VBB Turer i nærmiljøet Trafikkfokus Våre familier 17. mai, grunnloven Jobbing mot mobbing	Samarbeid med VBB Ture-r i nærmiljøet Trafikkfokus Våre familier 17. mai, grunnloven Bedriftsbesøk, UE FN-dagen, barnekonvensjonen Jobbing mot mobbing kart	Samarbeid med VBB Forut innsamlingsaksjon Turer i nærmiljøet Trafikkfokus Våre familier 17.mai, grunnloven Bedriftsbesøk, UE FN-dagen, barnekonvensjonen Jobbing mot mobbing kart Omvendt adventskalender

Kunst, kultur og kreativitet

Felles:

Sang – representere de språk vi har på avdelingene, utvide sangreportoaret ut fra alder

Ha fokus på de ulike kulturer som er representert,

Dans – aktiv og glad, blime dansen, minirøris

Tilgang på materialer for kunstnerisk utfoldelse, tilgjengelighet

Stiklestad, historie, kunstutstillinger å se på, snakke om det, forklare abstrakt – konkret - hva ser dere?

Teater – Stiklestad, teaterhuset

sett frem materiell i hyllene, heng opp bildeforslag og la de velge selv, unngår samlebandet

Ha vever tilgjengelig, andre materiell i stedet for lekekasser

Kunst på tur, strand, skog etc

Male ute på bakken/veggen, fri aktivitet, male/tegne, forming, modelleire, presse blomster, barna klarer dette selv

Snekkerbod – kan være åpen når det ikke er sykkeldag

Utvikle sølekjøkken

Kulturelt mangfold i kunsten og kreativiteten, bruk av materiell lage ball av papirballer

Forut – foreldremedvirkning, matlaging

1-2	2-3	3-4	4-5	5-6
Estetiske aktiviteter, sansene, tegning/maling, modelleire	Estetiske aktiviteter, sansene, tegning/maling, modelleire	Estetiske aktiviteter med ulike teknikker Dramatisering Snekkerbod Fotoprojekt: med kamera gjennom barnas øyne	Estetiske aktiviteter med ulike teknikker Kunstutstilling med foreldrearrangement ringleiker, bevegelsesleiker Dramatisering Snekkerbod Opplive teaterforestilling kunstner, fotograf	Forut innsamlingsaksjon Estetiske aktiviteter lag egne danser, ringleiker, bevegelsesleiker Dramatisering Egen kunstutstilling og dra på en utstilling. Snekkerbod Bedriftsbesøk-teater, kunstner, fotograf

Kropp, bevegelse, mat og helse

Felles:
Tilpasset kostholdsplan
Bli kjent med begreper om kroppen
Dans- aktiv og glad.
Bevegelsesleiker og sangleiker.
Hygiene.
Grønnsakshage.
Felles:
Trivelige måltider.
Søvn og hvile.
Bruk av Hoppmateriale, ute og inne.
Aktive voksne, rollemodeller som oppfordrer til motorisk selvstendighet.
Delta i matlaging.

1-2	2-3	3-4	4-5	5-6
Aktivt bruk av motorikkrom Søvn og hvile som tema – foreldremøte, Bli kjent med begreper om kroppen	Aktivt bruk av motorikkrom gymnal Søvn og hvile som tema – foreldremøte, Bli kjent med	Aktivt bruk av motorikkrom gymnal Kroppen min og hvile. Bli kjent med begreper om kroppen	Barnas restaurant aktivitetsleik på tur Kroppen min – hvile Dino- følelser, min kropp-min grense 4-årskontroll, motorikktest gymnal	Aktivitetsleik på tur Kroppen min – hvile Dinoskole- sosial og emosjonell kompetanse Gode og vonde hemmeligheter.

	begreper om kroppen	Fast ukentlig turdag	Bli kjent med begreper om kroppen Fast ukentlig turdag. Hovedansvar for grønnsakshage.	Barns seksualitet. Gymsal svømming Bli kjent med begreper om kroppen Fast ukentlig turdag. Innhøsting.
--	---------------------	----------------------	--	---

Kommunikasjon, språk og tekst

Felles:

Sang, bevegelsessanger, rim og regler.
 Musiske aktiviteter med rytme og instrumenter.
 Fokus på morsmål på avdelingene- et språklig mangfold i sanger/rim og bøker.
 Eventyr og eventyruke.
 Språkløyper ukentlig.
 Lesekroker med tilgjengelige bøker tilpasset alder.
 Samarbeid med biblioteket- Lånebibliotek, lesestund både i barnehagen og på biblioteket i regi av biblioteket.
 Samlingsstund med ulikt innhold knyttet til tema og sang, rim og regler.
 ASK- alternativ supplerende kommunikasjon.
 Enkle tegn til tale.
 Mobil dagtavle
 Ulike kom.metoder i lek og konfliktløsning
 Symbolbruk – ASK barn-voksen-barn, stor verdi
 Begrepsbruk, delta i samtaler med barna, språklig rollemodell, viktig i lek, språk og lek påvirker hverandre, benevning, språklig coaching
 Rim, regler, rytme, fortellinger, sanger, eventyr, mangfold av dette og bøker, bruk av sang ved bordaktiviteter, bilder til sanger og regler
 Utfordre barna på begrep de ikke har selv
 Synliggjør språklig og kulturelt mangfold, utgøkt i språkene på avdeling, lydbøker på ulike språk
 1åringen: hei hade ved henting og levering skaper trygghet, synliggjøre disse begrepene
 Gi muligheter for å gi ord for følelser, bilder, tegn, gi de flere muligheter for kommunikasjon.
 Hjelp til å tolke følelse
 Språklige forbilder, aktive brukere av språket, bade barna i språk, sørge for at språket forbindes med det praktiske - førstehåndserfaringer
 Bøker tilgjengelig i barnas høyde
 Snakker rolig, vise frem konkreter, bruk av lyder.
 Henge opp i barnas høyde, sanger, bilder, ønsker nye bøker, oppdater deg, les det som er populært nå også i tillegg til kulturskatter
 Voksenrollen
 Synliggjøring på avdeling
 Voksne som språklige rollemodeller

1-2	2-3	3-4	4-5	5-6
Bøker med konkrete Bilder som støtte til språket Snakk og benevn, coaching i lek	Lotto med mat, dyr o.l.-begrepstrening digitale verktøy Bilder som støtte til språk Coaching i lek Lesing ved måltid	Bibliotektur Digitale verktøy bibliotek på barnehagen Lesing ved måltid Tekstskaping med bildekort Språkforståelse- min bokstav	Gjenfortelling fra hendelser. Bibliotektur Bokbuss Lek med og utforsking av skriftspråket/fonologisk bevissthet. Digitale verktøy Lesing ved måltid- fortsettelseslesing Lage og skape egne historier/bøker Tekstskaping med bildekort	Gjenfortelling fra hendelser Dino – mange tema Bibliotektur Bokbuss Lek med og utforsking av skriftspråket/fonologisk bevissthet. Digitale verktøy Fortsettelseslesing. Skrivedans Tekstskaping

Natur, miljø og teknologi

Felles: -Utetid -Forskningsuke -Prosjektjobbing -Gjenbruk og resirkulering, kilde sortering -Sanking og gårdbesøk -Entreprenørskap -Vinterfestival -Blomster/trær -Dyr og dyreliv				
1-2	2-3	3-4	4-5	5-6
Turer i nærområdet. Vannleik Livets kretsløp (såing osv)	Turer i nærområdet. Vannleik Livets kretsløp (såing osv) Klær etter vær	Turer i nærområdet. Livets kretsløp (såing osv) Klær etter vær, fokus på hva vi skal ha på oss Miljøvern Hva kan vi finne av dyreliv der vi er? Grønnsakshage	Utetid/utedager, lage mat ute Klær etter vær, fokus på hva vi skal ha på oss. Miljøvern Turer ved vann/fjæra Hva kan vi finne av dyreliv der vi er? Bedriftsbesøk	Utetid/utedager, lage mat ute Klær etter vær, fokus på hva vi skal ha på oss Miljøvern Turer ved vann/fjæra Hva kan vi finne av dyreliv der vi er?

			Grønnsakshage 4 åringene hovedfokus på grønnsakshagen og avling/innhøsting	Bedriftsbesøk, Gjenbrukstorget
--	--	--	--	-----------------------------------

Etikk, religion og filosofi

<p>Felles: Markere høytider som er representert i avdelingen, i tillegg til jul, påske, Samefolkets dag Toleranse og respekt Undring Likeverd Forut Omsorg Vennskap- bygge relasjoner Foreldresamarbeid. Fokus på mangfold i barnegruppa.</p>				
1-2	2-3	3-4	4-5	5-6
	Undre seg sammen med barn om eksistensielle spørsmål.	Undre seg sammen med barn om eksistensielle spørsmål. Utvide barns tenking Norges lover- barns rettigheter Kirkebesøk i ulike høytider	menneskerettigheter Barnekonvensjonen FN dagen og demokrati Undre seg sammen med barn om eksistensielle spørsmål. Utvide barns tenking Kirkebesøk i ulike høytider	menneskerettigheter Barnekonvensjonen FN dagen og demokrati Omsorg Undre seg sammen med barn om eksistensielle spørsmål. Utvide barns tenking Kirkebesøk i ulike høytider

11. Barns medvirkning.

Barn har rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Det er viktig for oss å ta barns ytringer og signaler på alvor og anerkjenne disse. Vi skal møte barnas meninger med respekt. Barns medvirkning handler ikke om at barna skal bestemme alt, men at de skal få være med på å bestemme over seg selv og sin hverdag innenfor de rammene som er mulig. Vi gir barna mulighet til å ta ulike valg i forbindelse med hva de vil gjøre i barnehagen. Barns

medvirkning er også at vi voksne griper tak i barnas engasjement og det de er opptatt av og bygger videre på dette.

Demokrati er et viktig begrep i denne sammenhengen. Barna lærer om demokrati og demokratiske prosesser ved at de får være med på å bestemme. De lærer også at de ikke kan bestemme alt og over alle.

Barna medvirker ut fra alder og modenhet og skal ikke ta valg de ikke har forutsetninger for å forstå konsekvensene av. Våre planer og prosjekt skal i størst mulig grad handle om det barna er interesserte i.

12. Foreldresamarbeid

Vi har foreldreråd (alle foreldre), Samarbeidsutvalg (valgte representanter) og FAU (valgte representanter) i barnehagen. Det er samarbeidsutvalget som er mest aktivt og foreldre påvirker gjennom samarbeidsutvalg.. Vi ønsker også direkte tilbakemeldinger og forslag på innholdet i barnehagen fra alle foreldre. Alle ønsker og behov kan vi ikke ta hensyn til, men vi tar alt opp til diskusjon. Resultatet av brukerundersøkelsen brukes også aktivt for å bedre kvaliteten. Foreldre er alltid velkomne til å komme med innspill på foreldresamtalene og foreldremøtene.

13.1 Tilvenning nye barn.

Vi ønsker at alle barn skal få en trygg og god start i barnehagen vår. Før barnet starter kaller pedagogisk leder inn til en førstesamtale med foreldrene der barnet også ofte er med. Der blir vi litt kjent, vi utveksler informasjon og vi avtaler oppstart.

I juni har vi foreldremøte for nye foreldre som starter i august og september. Det er individuelt hvordan oppstart i barnehage foregår, noen trenger lang tid for å bli trygg og noen trenger kortere tid. Vi ønsker at foreldrene kan sette av god tid til dette, men skjønner også at arbeidssituasjonen kan være en utfordring. Vi prøver å unngå at mange barn starter samtidig slik at vi får god tid til å bli kjent med barnet og foreldrene. Hos oss starter det flest barn i august, men nye barn starter gjennom hele året.

13.2 Overganger innad i barnehagen.

Vi har aldersinndelte grupper og hele avdelingen flytter til ny avdeling hver høst. Dette forberedes før sommerferien. De får besøke den nye avdelingen og de får vite hvor plassen sin i garderoben er. Foreldre får informasjon om den nye avdelingen og hvem som skal jobbe der. Det følger alltid med minst en voksen som har jobbet på avdelingen og som kjenner barna godt. De nye voksne bruker også tid før ferien på å bli kjent med barna de skal være sammen med til høsten.

14. Overgang barnehage-skole.

Verdal kommune har en egen prosedyre for hvordan overgangen skal foregå. Der er det fastsatt datoer og hvem som har ansvar. Overlevering av opplysninger skjer med foreldrenes samtykke. Barna som går hos oss starter på flere forskjellige skoler. Vi blir invitert på besøksdager og i tillegg er det eget opplegg der foreldre og barn blir invitert til skolen på våren. Vi jobber hele barnehagetiden med språk og sosial kompetanse, noe som vi mener er viktig å lære for å kunne kommunisere og forholde seg til andre mennesker. Siste året har vi ekstra fokus på å bli selvstendig, ta vare på sekk, klær og lignende, bli selvstendig på do og ved måltider. Når det gjelder skolens faglige innhold så samsvarer rammeplanens fagområder i stor grad med fagene barna møter i skolen, men den har en annen tilnærming til fagene. Siste året har vi også DINO skole der barna lærer mye om følelser, venneferdigheter og problemløsning. Dette tenker vi bidrar til å forebygge mobbing og å øke barnas sosiale kompetanse.